

PAMIĘTNIK ZAGRANICZNY.

5. STYCZNIA.

R. 1822.

Nr. 1.

Wychodzi co tydzień. Prenumerata półroczna wynosi razem z Wandą w Warszawie Zło: 27. z Pocztą Zło: 30; bez Wandy w Warszawie Zło: 15. Po Województwach Prenumerata na sam Pamiętnik Zagraniczny bez Wandy nieprzyjmuje się. Przy końcu Tomu dodany będzie Tytuł i Spis rzeczy.

TREŚĆ i WYCIĄGI z DZIEŁA POD TYTUŁEM:

PAMIĘTNIKI HISTORYCZNE i TAJNE CESARZOWY JÓZEFINY z DOMU MARJI RÓŻY Tascher de la Pagerie pierwszej żony Napoleona Bonaparte-go przez Pannę Le Normand (sławną wieszczbiarkę.)

Za to dzieło dedykowane N. Cesarzowi Wszech Rossyj Królowi Polskiemu otrzymała Autorka pierścień brylantowy. Na dewizę datą następujące własne słowa N. Panna.

„Już niemaż tej kobiety którą Francja nazywała dobroczynną. Już niemaż tego Anioła dobroci; kto ją znał, zapomnieć o niej nie może. Dzieciom, przyjaciółom, współczesnym, zostawiła po sobie żal ciężki i sprawiedliwy.“

Tom I. zawiera opis życia Józefiny od urodzenia, aż do zgonu Xcia Enghiena, Tom II. wstąpienie jej na tron Cesarski, rozwód i śmierć.

Szczupły zakres pisma periodycznego, niedozwala obszerniejszego przekładu. Daje więc tylko krótką treść i szczegóły najważniejsze a najmniej znane z życia tak Józefiny jako i Napoleona.

Panna Le Normand będąc często wzywana do Cesarzowej miała sposobność poznania

bliżej anielskiej dobroci tej kobiety której Napoleon wywyższenie swoje pierwsze i w wielu okolicznościach szczęście był winien. Autorka wszędzie wystawia z umiesieniem jej enoty i jej sławną dobroczynność, szkoda tylko że Panna Le Normand w dziele swoim nazbyt często zdradza że jest wrózką i kabalistką. Snom, wieszczbom, kabałom, znakom nadprzyrodzonym i tylu innym śmiesznościom przypisuje największe znaczenie i powód najważniejszych wypadków. Błąd ten jednak wynagradza pięknoscią stylu i jasnością obrazów. Najciekawsze są przypiski.

Wyspa Martynika była kolebką pierwszej małżonki Napoleona. Jej familja używała na niej wysokiego znaczenia. Józefina ujrzała światło tego samego dnia którego podpisany był pokój wracający Martynikę Francji. (d. 24. Czerwca 1765). Urodziła się w koronie przezroczystej czyli jak pospolicie mówią w czypku. Znak ten podług powszechnego mniemania za wróżbę szczęścia poezytanym bywa. W młodości jaśniała niepospolitemi wdziękami, tak że ją wszyscy nazywali piękną Kreolką. Matką była jej pierwszą nauczycielką; dopiero w dwunastym roku in-si nauczyciele zaczęli pracować nad ukształceniem jej ciała i umysłu. Taniec i śpiewa-

nie było jej ulubionem zatrudnieniem, ale nabywanie innych umiejętności przychodziło jej z trudnością.

Rodzice jej zwłaszcza matka, żyła w przyjaźni z Państwem K. familją pochodzącą z najdawniejszych rodzin Angielskich, która po upadku Stuartów, osiadła w Martynice. Młody Williams syn Państwa K. od wieku dzieciennego, towarzyszył zabaw Józefiny, pierwszy ją kochał i pierwszy był od niej kochanym. Z latami wzmocniło się to przywiązanie które tem pewniejsze obiecywało im szczęście że wola rodziców zgadzała się z ich życzeniem. Nagle los na zawsze ich rozdzielił. Ojciec Williama dla objęcia spadku po Lordzie Lov... odjechał z synem do Anglii. Sukcesja była znaczna, ale pod tym tylko warunkiem dostawała się Williamowi, jeśli się ożeni z młodą synowicą Testatora. Mimo rozkazu ojca, młody Williams niechciał przyjąć sukcesji, i okazywał stałe dla Józefiny przywiązanie.

Była podówczas na wyspie Martynice sławna wrożka nazwiskiem David. Józefina ciekawa przyszłości udała się do niej z siostrą i towarzyszkami. David objawiła jej przyszłość w następującym sposobie:

„Młody Kreol, którego kochasz, myśli zawsze o tobie, ale niepójdziesz nigdy za niego, i nawet będziesz chciała ocalić mu życie, i to bezskutecznie. Pójdziesz dwa razy za-mąż. Twój pierwszy mąż blondyn, rodem z Martyniki ale osiadł w Europie, nosić będzie oręż; przepędzisz z nim kilka dni szczęśliwych; smutny proces was rozłączy, a w czasie wielkich zaburzeń we Francji, zginie śmiercią tragiczną, zostawiając cię w domu z dwojgiem dzieci. Mąż drugi bru-

net, Europejczyk, szczupłego majątku ale wielkiej sławy, podbije liczne narody. Będziesz znakomitą Panią, posiadasz najwyższą godność, skończysz jednak nieszczęśliwie.“

W kilka dni po tej wróżbie, odebrali rodzice Józefiny list od Pani Rénaudin jej bogatej ciotki mieszkającej we Francji, z prośbą ażeby jej powierzyli Józefinę; z obietnicą znacznego udziału z majątku. Rodzice widząc smutek Józefiny po stracie Williama, zezwolili na jej odjazd do Europy. Smutne było pożegnanie; ale zaledwie Józefina wstąpiła na okręt, zaledwie odbili od brzegu, gdy meteor ognisty zajaśniał na niebie, i w kształcie promienistej korony wzniosł się nad okrętem na którym płynęła Józefina. — To nadprzyrodzone zjawisko poczytano za szczęśliwą wieszczbę; ale cała nie była podróż tak pomyślną jak sobie obiecywano. Burza złamała maszt okrętu, i po długiej i niebezpiecznej nawałnicy, okręt zgruchotany zaledwie dostał się na brzegi Francji.

P. Rénaudin już czekała na Józefinę w porcie i przyjęła ją jak córkę. Ciotka ułożyła sobie plan wydać swoją synowicę za młodego Margrabiego Beauharnais, z którego ojcem oddawna żyła w przyjaźni. Józefina nie odbierała żadnej wiadomości od swego kochanka; była więc przekonana, że dla spadku po Lordzie Lov, porzucił ją. Nagłona od ciotki, namawiana przez rodziców oddała nakoniec rękę młodemu Margrabiemu. Małżeństwo to skończyło się bez woli obojga małżonków i dla tego niemogło być szczęśliwem.

Józefina w szesnastym roku życia została żoną P. Beauharnais. Dusza jej była szla-

chetna; serce tkliwe, wkrótce przywiązała się stale do męża, tak dalece że porzuciła wszelkie marzenia młodości, i tak P. Beauharnais stał się przedmiotem jej najdroższych uczuć.

P. Beauharnais miał znaczenie u dworu; był Majorem, utrzymywał dom wielki, i przyjmował pierwsze w stolicy osoby. Józefina przymuszona była wejść na scenę wielkiego świata. Urodzenie Eugienjusza jej syna umocniło węzły łączące ją z Panem Beauharnais. Wkrótce na żądanie męża przedstawiona była u Dworu. Żona Ludwika XVII. uwolniła ją od wszelkich etykiet, Pani Beauharnais pierwszy raz pokazała się u Dworu w małym Trianon i od Królowej z niepospolitą grzecznością przyjęta była. Pan Beauharnais zaszczycał się szczególną łaską Królowej. Marija Antonina (Marie Antoinette) nazywała go zawsze pięknym tancerzem Dworu. Sposób przyjęcia Józefiny poehlebiał mocno P. Beauharnais i dla tego więcej jeszcze żonie okazywał grzeczności. Ale nagle poznała Józefina wielką zmianę w jego humorze i ułożeniu. Stał się podejrzliwym, i nareszcie przymusił ją do wyrzeczenia się towarzystwa wielu znajomych i nawet żądał od niej ażeby przestała bywać u Pani Renaudin. Józefina nie wiedziała czemu ma przypisać tę niesprawiedliwą nieufność. Zostawszy w tym czasie matką Hortensji; (później Królowy Holenderskiej) zносиła z odwagą niesprawiedliwość męża; poznała później że przyczyną jej nieszczęść była Pani V. dawna kochanka P. Beauharnais, która pod maską przyjaźni zyskawszy Józefiny zaufanie; dowiedziała się o dawnej jej miłości ku Williamowi K.

chytrością i podstępem rozdzieliła małżonków; to przelewała zżęcznie w duszę P. Beauharnais jad zazdrości, to zakręwiała serce Józefiny wspomnieniem kochanka. Odtąd znikła ufność ta jedyna podstawa szczęścia małżeńskiego. Józefina w częstych listach skarżyła się rodzicom na męża, jeden taki list umiała Pani V. podsunąć P. Beauharnais. W nim wyczytał te słowa: „Gdybym nie miała dzieci, bez żalu pożegnałabym Francją. Powinność moja każe zapomnieć Williama; przecież gdybym była jego żoną nie miałabym przyczyny opowiadać wam o moich nieszczęściach.“ Ten list dał powód obu małżonkom do tłumaczenia się wzajemnego; poczem Pan Beauharnais podał do sądu prośbę o rozwód.

Przez cały ciąg sprawy rozwodowej Józefina dobrowolnie osiadła w Klasztorze. Sąd uznał ją niewinną. P. Beauharnais poznał intrygi Pani V, a przyjaciele pogodzili go wkrótce z małżonką. W tym to czasie młody William widząc już w Józefinie małżonkę innego, chcąc odjąć wszelki powód zazdrości Pana Beauharnais, i zapewnić szczęście i spokojność dawnej kochanki, oddał rękę synowicy Lorda Lov... Mieszkał z nią niejaki czas w Paryżu, szanował cnoty swojej żony i tylko nad tem ubolewał że oddawszy jej rękę, serce już oddać niemógł. Żona Williama osobą godną najwyższego szacunku, niezadługo swego męża uczyniła ojcem. William dla interesów przymuszony wyjechać do Anglii, żonę i młodą swoją córkę Elinorę zostawił pod opiekę P. Beauharnais. Ten dowód ufności i przyjaźni mocno wzruszył męża Józefiny, i odtąd zgoda zupełna uszczęśliwiała małżonków.

W tym czasie zaczął się horyzont polity-

czny Francji. Zbliżała się rewolucja która wszystkie dawne wyobrażenie obalić miała. Naród francuzki zapragnął i odzyskał wolność. Konstytucja z r. 1791 zaprzysiężona przez Ludwika XVI, później zdarta, otworzyła przepaść rewolucji. P. Beauharnais w jej początkach grał znaczną rolę. Kochał wolność, ale był razem przyjacielem Króla. Umiarowanie jego wszędzie słyneło. Wkrótce został obrany Prezesem Zebrania Narodowego. Bronił często Króla przeciwko zgorzałym Jakobinom, bronił go śmiało, ale gdy Król padł ofiarą rewolucji, i obce narody Francji zagrażały, Beauharnais prosił i otrzymał dowództwo armji Alpejskiej. Nigdy nie podniesę broni na ojczyznę, te były wówczas jego słowa: Odepść od cudzoziemców to było hasło jego.

Gdy wojska Francuzkie okrywały się sławą, wzniósł się wówczas w Paryżu Trybunał Rewolucyjny który haniebnie mordował wodzów okrytych wawrzynami zwycięstwa. P. Beauharnais nieuniknął podobnego ciosu.

Wdowa po Wodzu wojsk Alpejskich więziona była i co chwila oczekiwała wyroku śmierci. Lecz ocalił ją upadek Robespiera. Józefina w więzieniu poprzyjaźniła się z Panią Fontenay, którą w nagrodę jej przywiązania ku sobie i pięknego charakteru pojął za żonę sławny Tallien ten sam co zniszczył potęgę Robespiera. Pani Fontenay była jej w nieszczęściu pomocą.

Po upadku Konwencji, Dyrektorjat tłumiąc bezrząd obiecywał Francji spokojniejszą wolność. Jeden z Dyrektorów Barras był przyjacielem Józefiny. On pierwszy poznał i umiał ocenić rzadki gienjusz Bonapar-

tęgo, on skojarzył jego związek z Józefiną. Józefina widząc pierwszy raz Bonapartego, czuła wstręt ku niemu, im częściej go widywała, tym większy pojmowała dla niego szacunek, nakoniec ustępując radom przyjaciół a między niemi i Pani Tallien, i w nadziei że Bonaparte stanie się podporą jej dzieci a zwłaszcza Eugenjusza, oddała mu rękę; na kilka dni przed zamęciem samą z rozkazu Barrasa wręczyła mu list Dyrektorjatu mianujący go naczelnym Wodzem Armji Włoskiej. —

Małżeństwo Bonapartego z Józefiną uczyniło w Paryżu wielkie wrażenie. W kilka dni po jego zawarciu Wódz Armji Włoskiej udał się do wojska. Wkrótce odgłos zwycięstw jego doszedł do szczęśliwej małżonki którą zostawił w Paryżu. Montenotte, Millesimo, Dego, Mondovi, Medjolan ujrzały go w tryumfie. Ledwie trzy miesiące minęło, przewyższył chwałę wszystkich wodzów rewolucji. Po świetnym czynie pod Lodi przyzwał Józefinę do Włoch, i odtąd miał w niej nieodstępną towarzyszkę.

Niebędę powtarzał opisu zwycięstw Bonapartego, które tysiączne dzieła przekazały potomności, ale chcę tu tylko nadmienić w czem mu Józefina pomocną była. Przyjmowana w całych Włoszech jako pierwsza Obywatelka Rzeczypospolitej Francuzkiej; starała się dobroczynnością, uprzejmością i grzecznością zyskiwać dla niego serca zwyciężonych i ludu. Lud ujmowała hojnością i zabawami, bogatszych grzecznością i czyniąc im nadzieję znaczenia, duchownych opieką i okazując cześć ich naczelnikowi, z którym Bonaparte idąc za radą Józefiny ob-

szedł się wspaniale. Starła się przez tajemne związki dowiadywać się o zamiarach Dyrektorjatu zazdrośnego chwały i znaczenia jej męża, i uwiadamiac o nich Bonapartego. —

Nienawiść Dyrektorjatu ku Napoleoniwi doszła do najwyższego stopnia, gdy z rąk jego przyjąć musieli traktat przymierza zawarty w Campo Formio. Odtąd poprzysięgli jego zgubę; przeznaczili go w tym celu na wodza wyprawy Egipskiej. Znane są jej szczegóły. Z niebezpieczeństw szczęście ocaliło swego kochanka i okryło go nową sławą. Józefina przez czas oddalenia męża z Francji mieszkała w Malmaison odbierała często listy jego z Rhamante, z Cheiheise, z pod Piramidy Cheopsa w których jej opowiadał swoją rozmowę z Muftym Sulejmanem i z Imanami. Ostatni jego list pisany był z pod góry Tabor, a od walki pod Abukir odebrała Józefina już żadnego. Nagle wysiadł Bonaparte w Frejus i przyjęty został z zapalem. Zastał Francją nieszczęśliwą. Ożyły stronnictwa, Dyrektorjat był słaby, Włochy stracone, cała Europa uzbrajała się przeciw Francji; wojna domowa niszczyła jej strony południowe. Pokazał się Bonaparte; w krótkce upadł Dyrektorjat, zwycięzca Włoch i Egiptu został pierwszym Konsulem. I w tych zmianach Józefina była mężowi dzielną pomocą. Ona to zręcznością swoją umiała zaćmić oczy Barrasowi a przebiegłością odwrócić ciosy grożące Bonapartemu. Ona to po częstych na życiu jego spiskach, wracała mu spokojność, ona otaczających go umiała ująć i do interesu męża przywiązać. Za jej wstawieniem wielu niewin-

nych za dawnego Rządu wygnanych, błędnym mało pozwolenie wrócenia do kraju; ona przekonywała Republikanów że mąż jej jest dla nich tarczą że utrzymując zasady wolności i równości, owoce rewolucji, broni ich przeciw od bezrządu; pochlebiała Rojalistom zbliżając ich do męża i okazując daleką nadzieję powrotu Burbonów do czego często namawiała Bonapartego, słowem starała się dać do poznania że mąż jej dogadza interesom wszystkich. Ona nakoniec odradzała mężowi stracenie Xcia Enghiena, ten najważniejszy zarzut który Bonapartemu czyniono.

Taka jest treść tomu 1. W następującym Numerze udzielię niektórych z tego Tomu wyjątków.

O GREKACH I O GRECJI TERAZNIEJSZEJ.

Wyciąg z dzieł Lorda Byrona.

Znamy dobrze dawnych Greków. Młodzież Europejska naucz ich pism i dziejów poświęca czas któryby mogła użyć z większą daleko korzyścią na poznanie pisarzy i historyków własnego kraju. Przeciwnie dzisiejszych Greków może bardziej zaniedbujemy niż na to zasługują. Przemija nasza młodość na nauce języka i wymownych głosów za wolnością Ateńskich demagogów, a jednakże istotni potomkowie tych sławnych republikanów jeszcze jęczą pod jarzmem.

Niepodobna przypuszczać że Grecy powrócą kiedyś do dawnej świetności, bo trzeba by na to, ażeby inne ludy ziemi powróciły do dawnego barbarzyństwa i wszechwładztwa znaczenia i opinji Grecji oddały. Jednakże

Grecy niestracili nigdy nadziei odzyskania ojczyzny, która teraz większą jeszcze pewność otrzymuje. Grecy niebędą nigdy niepodległymi, ale czemuż mieliby być zawsze niewolnikami? Kolonje Angielskie niesą także niepodległe ale przynajmniej są wolne i szczęśliwe. Czemużby tego dobrodziejstwa Grecy zdobyć nie mieli.

Na Greków złane są teraz wszystkie kary fizyczne i moralne jakie tylko ludzkość zasmucać zdołają. Ich życie jest nieustannym bojem przeciwko prawdzie. Niemają racji nawet wtedy gdy przemawiają w własnej sprawie i obronie głosem najeżystszej słuszności. Tak mało przywykli do słodczy i rzucają podejrzenie o chytrość na tego któryby łagodniej obchodził się z nimi. Podobnie pies często bity kąsa tego który go głaszcze. Głos powszechny mówi że są niewdzięcznikami i chytremi, ale przebóg dla kogo i za jakie dobrodziejstwa wdzięcznikami być mają, z kim obchodzić się z otwartością?

Pewien sławny Geograf mówi iż Ateny są najoświecenijszym miastem Grecji. Może to prawda mówiąc o miastach Grecji dawniej, ale nie o miastach zamieszkałych przez Greków; samą bowiem Grecy uważają powszechnie Janinę stolicę Epiru za najznakomitsze miasto, tak pod względem bogactw i handlu jako i nauk przemysłu i czystości języka. W tym mieście jest nawet znakomita i kwitnąca szkoła, której naczelnym Rządcą jest Grek Psalida.

W Europie wystawiają powszechnie piękność Arkadii, jednakże prócz jednego widoku z klasztoru Megaspelion, odkrywającego

góry rozsiane na gościńcu od Trypolity do Argos, Arkadja tylko z imienia swego jest sławną.

Albanja terazniejsza zajmuje część Illyrii, Chaonji, Epiru i Macedonji sławnej Alexandrem którego Turcy nazywają Iskander.

Mówiąc o Albanji utrzymuje Gibbon, iż ten kraj, który widzieć można z nadbrzeżów Włoskich jest teraz mniej znany niż środek Ameryki. W r. 1809 miałem sposobność zwiedzić ten kraj z Panem Hobhouse. Ali Basza był podówczas w wojnie z Ibrahimem Baszą i oblegał twierdzę Berat do której nieprzyjaciół jego schronić się był przymuszony. Przybywszy do Janiny zaproszeni byliśmy przez Alego Baszę, do odwiedzenia go w Tepalapani jego mieście rodzinnem. Tam to znajdował się Seraj jego. To miasto odległe jest tylko o milę od twierdzy Berat. Przepędziwszy kilka dni w stolicy udaliśmy się za wezwaniem Alego.

Przebyliśmy Argyrokastro i Libochabo. Te dwa miasta zdawały nam się tak wielkie jak Janina. Żaden pędzel ani żadne pióro niezdola oddać piękności okolic Zitza i Delwinach, wsi leżących nad granicą Epiru i Albanji właściwej.

Arnautci czyli Albańczyków mają uderzające podobieństwo z góralami Szkockiem. Ich ubiór, postać i sposób życia są też same. Góry Albanji możnaby zupełnie przyrównać do gór Kaledońskich, gdyby klima Albańskie mniej przyjemnem było. Wysmukłość Arnautów, ich żywość, ich mowa dzwiękiem do języka Celtyckiego podobna, ich śmiałe poruszenia, wszystko mi przywodziło na pamięć Królestwo Morwenu. Żaden naród nie

jest tak groźnym dla sąsiadów ani tak nienawidzonym od nich. Grecy zaledwie myślą że Arnauci są Chrześcjanami, Turcy że wyznają wiarę Mahometa. W rzeczy samej Albańczykowie trzymają się na przemiany obu wyznań, ale wielu z nich niema żadnej religji. Prawie wszyscy są rabusie i zawsze zbrojni. Arnauci, Montenegryni i Chimarioci sławni są z podstępu. Inni Albańczykowie mało od nich różnią się ubiorem ale bardzo charakterem. Z własnego doświadczenia wspomnę o nich z pochwałą. Miałem dwóch Albańczyków w mojej służbie. Jeden był Grekiem, drugi Muzułmanem. Pierwszy zwał się Bazyli, drugi Derwisch Tahiri. Oba towarzyszyli mi do Carogrodu i do wszystkich części Turcji, którą przebiegłem.

W r. 1810. gdym się rozłączył z moim przyjacielem Hobhouse zachorowałem w Morei ciężko na frebrę. Niemiałem przy sobie żadnego Europejczyka. Moi Albańczykowie ocalili mi życie, poprzysiągłszy Lekarzowi który miał o mnie staranie iż go zamordują jeżeli mnie nie wyleczy. Dobrzy ci ludzie przez cały czas choro! y pilnowali mnie z przywiązaniem któryby czynił honor ludziom oświeconym.

Gdym już czynił przygotowania do odjazdu, zawołałem moich Albańczyków dla zapłacenia im ich zastug. Bazyli wziął pieniądze, z niezręcznem okazaniem żalu że się ze mną rozłącza; edszedł prędko unosząc z sobą wór piastrow. Tahiri niepokazywał się, niemożna go było nigdzie znaleźć, przychodzi narreszcie, gdym już się żegnał z kilku znajomymi. Porwał pieniądze, ale je natychmiast cisnął o ziemię, a załamując obie ręce i przy-

cisnąwszy je do czoła wybiegł z pokoju, wylewając łzy gorzkie. Odtąd i aż dopóki nie wsiadłem na okręt, nieprzesłał płakać i rozpaczać, a mimo wszelkie nasze usiłowania żeby go pocieszyć, nieutulony wołał nieustannie: Ma phein ei. (Porzuca mnie).

Gdy sobie przypomnę że kiedyś opuściłem Anglię, jedna znakomita osoba z którą bardzo ściśle żyłem, przystała do mnie służącego z wymówką że niemoże pożegnać się ze mną i dała za powód niemożności, iż musi być u Modniarki, gdy to sobie przypomnę i czas przeszły z terażniejszym porównam, jestem zdumiony i upokorzony.

Albańczykowie, (mówię tu o góralach) mają powszechnie piękną postawę. Między Delvinachi i Libochabo, widziałem najpiękniejsze w świecie kobiety tak z postaci jako i z twarzy. Chód Albańczyków jest zupełnie teatralny; pochodzi to bezwątpienia z sukni w rodzaju płaszcza, którą noszą zawieszoną na jednym ramieniu. Ich włos długi przypomina Spartanów, a niemożna mieć wyobrażenia o ich odwadze w wojnie. Konnica Arnautów nie niewarta, żaden na koniu dobrze siedzieć nie umie, ale piechota jest niezwykłą, ani natarczywością ani trudami. Arnautki są daleko piękniejsze od Greczynek. Ich kostium jest godzien malowania. Piękność ich trwa dłużej, bo częściej są wystawione na wolne powietrze. Język Arnautów nie jest pisany. Aby dać próbę ich mowy przytaczam piosnki które mi przepisał Ateńczyk posiadający doskonale język Arnautski. Słowa tak są napisane jak się wymawiają. —

1.

Ndi sefda tinde ulavossa
Vettimi upri vi lofsa.

2.

Ah vaisisse mi privi lofse
Si mi rini mi la vosse.

3.

Uti tasa roba stua
Sitti eve tulati dua.

4.

Roba stinori ssidua,
Qui mi sini veti dua.

5.

Qurmini dua civileni,
Robuti siarmi tildi eni.

6.

Utara pisa vaisisse me
simi rinsti hapti,
Eti mi bire a piste vi gui
dendroi tillati.

7.

Udi vura udorini udiri
cicova citi mora,
Udorini talti hollna u ede
eaimoni mora.

1.

Czuje męki nieskończone,
Miłością ku tobie płonę.

2.

Miłość przechodzi mą siłę,
Daj nadzieję dziewczę miłe.

3.

Nie posagu, pragnę ciebie,
Spojrzyj na mnie, będę w niebie.

4.

Nie pieniędzy ani chleba,
Ciebie tylko mi potrzeba.

5.

Zaspokój serca życzenie,
Posag niech poikną płomienie.

6.

Kochałem cię nad życie, lecz ty z
sercem głuchem,
Takeś mną pogardziła jakby
drzewem suchem.

7.

Pozwoliłaś mi rękę położyć
na łonie,
Dawno już ją odjąłem, ale jeszcze
płonie.